

Osobnosti s erby - 28.část

V další části bych připomněl dvě hrabata spojená s letošním výročím 220 let od založení Národní galerie. Společnost vlasteneckých přátel umění v Čechách (předchůdce Národní galerie) byl spolek, založený 5.února 1796 **Františkem Josefem hrabětem ze Sternbergu a Manderscheidu** v Praze. Rád bych Vám zde představil ve vztahu ke Společnosti významné mecenáše umění, **Františka Antonína hraběte Sporck** a v příštím čísle GH listů **Bedřicha hraběte Silva-Tarouca** a **Františka Antonína II. hraběte z Thun-Hohensteinu**.

František Josef hrabě ze Sternbergu a Manderscheidu

- * 4. září 1763 v Praze
- + 8. dubna 1830 v Praze
- významný český šlechtic, mecenáš umění a osvícenec.
- narodil se jako dědic Františka Kristiána S. a Augusty hraběnky z Manderscheidu, dědičky řady panství v Porýní a poslední zástupkyni svého rodu, proto po matce zdědil také titul hraběte z Manderscheidu.
- roku 1787 se oženil s Františkou, hraběnkou ze Schönbornu, s níž měl 5 dcer. On ani jeho bratři neměli syny, takže jimi tzv. Damiánova rodová větev vymřela po meči, rod Sternbergů však doposud žije
- podporoval rozvoj umění a vědy v Čechách. Spřátelil se s Josefem Dobrovským, jehož prostřednictvím se dostal do okruhu České společnosti nauk, do kroužku vědců a filozofů kolem Ignáce Borna a Bernarda Bolzana.
- věnoval se také politice, zastával úřad nejvyššího zemského komoří Království českého. Byl představitelem českého zemského vlastenectví a člověkem liberálního smýšlení.
- patřil také mezi zakladatele Vlasteneckého muzea v Čechách v roce 1818.

František Antonín hrabě Sporck

- * 9. března 1662 v Lysé nad Labem
- + 30. března 1738 v Lysé nad Labem
- významný český šlechtic a mecenáš umění
- jeho otec, Jan Sporck (Špork), pocházel z chudých sedláckých poměrů, ale jako mladý vstoupil do armády, kde udělal kariéru a získal šlechtický titul.
- ostrý kritik společenských poměrů a zastánce myšlenek náboženské tolerance
- proslul zejména jako mecenáš významných umělců (Matyáše Bernarda Brauna, aj.) a jeho jméno je trvale spojeno s vybudováním Kuksu a areálu zámku v Lysé nad Labem.
- byl jedním z prvních, kdo do českých zemí uvedl lesní roh a parforní hon a založil lovecký řád sv. Huberta
- rod vymřel po meči v roce 1928

Zdroj: Wikipedia, Siebmacher, diplomová práce Rotrekl Jan, *Šlechtický mecenáš v 2. polovině 19. století. České Budějovice 2007. (Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích – Pedagogická fakulta) a Almanachy českých šlechtických rodů.*